

[Ministeren for skatter og afgifter]

get grundigt om, før man beslutter sig til noget sådant. Risikoen ved at gå den vej er, at det medfører temmelig omfattende uønskede forvridninger på kapitalmarkedet, hvad vi jo nu og da ser nogle eksempler på.

Beslutningsforslaget forudsætter, at der foretages en årlig opgørelse af kapitalafkastet. Denne opgørelse må jo omfatte både renter og kursgevinster samt kurstab. Det må endvidere blive nødvendigt at foretage en årlig opgørelse af kapitalen, bl.a. af hensyn til beregningen af inflationsfradraget. Jeg kan ikke se, hvilke tanker forslagsstillerne måtte have gjort sig om den nærmere tilrettelæggelse af disse opgørelser. Kapitalen kan jo tænkes opgjort enten efter kursværdien eller på grundlag af de bogførte værdier, det vil sige anskaffelsværdien. Umiddelbart vil jeg tro, at man af praktiske grunde måtte vælge en ansættelse efter kursværdien, idet i hvert fald pengeinstitutterne ikke har oplysning om anskaffelsværdien for de værdipapirer, der berøres. I regeringsforslaget om den midlertidige afgift regner vi også med at bygge på kursværdierne. Derfor må man nok forudse, at overvæltningproblemerne efter regeringsforslaget og efter beslutningsforslaget kommer til at ligge hinanden meget. Ingen – og jeg understreger: ingen – af forslagene gør det muligt at skelne mellem opsparing, der er foretaget under et lavere renteniveau end det nuværende, og opsparing, der har opnået nutidens høje forrentning.

Når forslagsstillerne stiler mod en permanent ordning, tror jeg, at der i givet fald er grund til at overveje også dette problem nøje. Men der er andre problemer, der komplicerer en sådan ordning. En realrenteskatt indeholder faktisk væsentlig flere problemer af teknisk-administrativ karakter end en formueafgift. Det skyldes, at medens der ved en formueafgift kun kræves en opgørelse af kapitalen på et givet tidspunkt, vil det, som jeg nævnte før, ved en realrentebeskatning være nødvendigt at opgøre både kapitalen og det løbende afkast.

Yderligere har man en række praktiske problemer. Hvordan går det f.eks. med livrenter uden bonus under en realrenteskattordning? Disse kontrakter er jo defineret ved en fast nominel ydelse. En formueafgift som den, regeringen har foreslået, reducerer den nominelle ydelse, men kontrakten skifter ikke karakter. Ved en realrentebeskatning må

kontrakterne omdefineres, idet der ikke længere kan aftales en fast nominel ydelse. Eller hvordan skal det gå med genforsikring i udlandet? Livsforsikringsselskaber og pensionskasser kan muligvis omgå en rentebeskatning ved at genforsikre i udlandet. En sådan mulighed foreligger ikke ved en formueafgift, idet genforsikringens andel af præmiereserven indgår som en aktivpost. De, der så kraftigt har kritiseret regeringens formueskatteforslag og har ment, at en realrentebeskatning er vejen til paradiset, bør nok overveje, om ikke vi ikke alene kommer ud for de samme problemer, men også kommer ud for en forvirring, muligvis på et højere niveau, men muligvis også en større forvirring.

Der står heller ikke noget i beslutningsforslaget om, hvornår ordningen skal træde i kraft. Jeg har imidlertid forstået på den klare tale i dag, at den skal have virkning fra 1984. Jeg mener imidlertid ikke, at de mange problemer, ordningen rejser, er gennemtænkt eller drøftet med de berørte organisationer på en måde, som giver en rimelig mulighed for at bedømme, om dette kan nås. Hvis realrenteskatten skal have budgetmæssige virkninger i 1984, så må det forudsætte, at det er indkomstopgørelsen for 1983, der er beskatningsgrundlaget. Efter mit skøn er der i allerhøjeste grad grund til at bedømme pengeinstitutternes, forsikringsselskabernes og pensionskassernes praktiske muligheder for at opgøre 1983-indkomsten med den største skepsis. De regler, hvorefter denne indkomst skulle opgøres, kan jo i bedste fald først være udarbejdet og vedtaget af folketinget langt inde i 1983.

Man kan så rejse det spørgsmål, om man i stedet kan lade indkomsten i 1984 være beskatningsgrundlag. En endelig opgørelse af denne indkomst kan ifølge sagens natur først foretages, når året 1984 er gået. Hvis realrenteskatten alligevel skal have budgetmæssige virkninger allerede i 1984, fører det ind på visse overvejelser om at opkræve en foreløbig skat med en foreløbig opgørelse og med eventuel regulering af betalingerne bagefter.

Regeringens forslag om en midlertidig formueafgift af pensionskapitalerne er fremsat med det formål at forbedre statsfinanserne. Derimod har som tidligere nævnt regeringen ingen planer om at indføre en permanent beskatning af pensionsopsparing, der udhuler opsparingen og gør denne mindre tillokken-